

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București, Tel: 0216 173490 Fax: 0216 173491 Email: secretariat@guvernul.gov.ro

Lînceul permanent al Senatului

253/2026

30.04.2026

141, 212, 181, 235, 208

Nr. 4956/2026

28-04-2026

Către: DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data
de 23 aprilie 2026

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

- L253/2026 1. Proiectul de Lege pentru completarea Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a
României (Plx. 565/2025, Bp. 221/2026);
- L121/2026 2. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 287/2009 privind
Codul civil (Bp. 36/2026);
- L212/2026 3. Propunerea legislativă pentru modificarea art. 46 din Legea nr. 360/2023 privind
sistemul public de pensii și a art. 56 din Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii (Bp. 79/2026,
L. 212/2026);
- L181/2026 4. Propunerea legislativă pentru completarea art. 36 alin. (7) din Legea nr. 272/2004
privind protecția și promovarea drepturilor copilului (Bp. 41/2026);
- L235/2026 5. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2022 privind
statutul judecătorilor și procurorilor (Plx. 592/2025, Bp. 213/2026);
- L208/2026 6. Propunerea legislativă pentru instituirea anului 2027 ca "Anul Independenței
României" (Bp. 74/2026).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

235 30.04.2026

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit.b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor*, inițiată de domnul senator AUR Nicolae Vlahu împreună cu un grup de parlamentari AUR (Plx.592/2025, Bp.213/2026).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal:

- redefinirea erorii judiciare, prin extinderea sferei acesteia și la situațiile în care nu sunt respectate deciziile Curții Constituționale ori deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție;

- instituirea obligației în sarcina Ministerului Finanțelor de a exercita acțiunea în regres împotriva judecătorului sau procurorului doar în baza hotărârii de condamnare a statului pentru prejudicii cauzate prin erori judiciare;

- majorarea de la 1 an la 3 ani a termenului de exercitare a acțiunii în regres, termen calculat de la data plății de către stat a sumelor datorate cu titlu de despăgubire;

- instituirea obligației judecătorilor și procurorilor de a încheia o asigurare de răspundere civilă profesională pentru riscurile patrimoniale

rezultate din exercitarea funcției, asigurarea urmând a fi acoperită integral de către judecător sau procuror;

- consacrarea ca abatere disciplinară distinctă a nerespectării deciziilor Curții Constituționale a României ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii;

- redefinirea relei credințe și a gravei neglijențe în cazul erorii judiciare, urmând ca definiția acestora să includă și situația încălcării deciziilor Curții Constituționale ori deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii.

II. Observații

1. Precizăm că dispozițiile legale a căror modificare și completare este propusă privesc materia răspunderii disciplinare și patrimoniale a judecătorilor și procurorilor.

Astfel, referitor la art. I pct. 1 din inițiativa legislativă cu privire la redefinirea *erorii judiciare* - în sensul ca definiția acesteia să includă și situația în care s-a dispus în cadrul procesului efectuarea de acte procesuale cu nerespectarea deciziilor Curții Constituționale a României ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii, precum și la consacrarea ca abatere disciplinară distinctă a nerespectării deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii, arătăm faptul că, examinând argumente similare celor prezentate de către inițiatori în cuprinsul *Expunerii de motive*, în justificarea demersului legislativ, Curtea Constituțională a reținut că nerespectarea deciziilor Curții Constituționale sau a celor ale ÎCCJ pronunțate în soluționarea recursurilor în interesul legii și a cererilor pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea unei chestiuni de drept constituie abatere disciplinară atunci când judecătorul/procurorul își exercită funcția cu rea-credință sau gravă neglijență:

„329. (...), Curtea reține că, prin Decizia Curții Constituționale nr. 2 din 11 ianuarie 2012, precitată, a statuat că atât deciziile sale, cât și cele ale ÎCCJ pronunțate în soluționarea recursului în interesul legii dau expresie unei competențe specifice, strict prevăzute de lege. Prin urmare, respectarea lor nu împiedică exercitarea competențelor legale ale

instanțelor de judecată. Pentru a se pronunța, instanțele trebuie să aibă în vedere și să aplice, deopotrivă, atât dispozițiile dreptului intern, cât și prevederile din tratatele internaționale la care România este parte, potrivit distincțiilor impuse de dispozițiile art. 20 și 148 din Constituție. Judecata instanțelor poartă însă întotdeauna asupra unui caz concret; cadrul procesual specific fiecărei cauze determină, de fiecare dată, interpretarea și aplicarea în mod corespunzător a dispozițiilor incidente în materie.

330. Curtea a mai reținut că art. 124 alin. (3) din Constituție, alături de garanția independenței judecătorilor, prevede și obligația acestora de a se supune numai legii. Noțiunea de „lege” prevăzută de art. 124 alin. (3) din Constituție „este folosită în sensul său larg, care include și Constituția, ca Lege fundamentală, dar și toate celelalte acte normative, cu forță juridică echivalentă legii sau inferioară acesteia, care constituie ansamblul normativ pe care trebuie să se fundamenteze actul de justiție” (Decizia nr. 799 din 17 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 23 iunie 2011). Astfel fiind și având în vedere că obligativitatea deciziilor în discuție este consacrată de Constituție, care constituie o lege în sensul art. 124 din Legea fundamentală, Curtea a constatat că sunt neîntemeiate criticile formulate prin raportare la acest text constituțional.

331. Examinând textul art. 271 din legea criticată, se constată că nerespectarea deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de ÎCCJ în soluționarea recursurilor în interesul legii nu a mai fost reglementată ca abatere disciplinară distinctă în cuprinsul textului de lege antereferit. Însă acest lucru nu înseamnă că nerespectarea acestora nu poate angaja răspunderea disciplinară a judecătorului sau a procurorului în măsura în care se demonstrează că și-a exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență.

332. Potrivit art. 272 alin. (1) și (2) din legea criticată,

“(1) Există rea-credință atunci când judecătorul sau procurorul încalcă cu știință normele de drept material ori procesual, urmărind sau acceptând vătămarea unei persoane.

(2) Există gravă neglijență atunci când judecătorul sau procurorul nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual”.

333. Prin urmare, orice normă juridică este cuprinsă într-un act de reglementare fie primar, fie secundar. Constituția, la rândul său, este o lege, cuprinzând norme juridice, și prevede caracterul general obligatoriu

al deciziilor Curții Constituționale [art. 147 alin. (4)]. Prin urmare, încălcarea cu rea-credință sau gravă neglijență a acestui text constituțional reprezintă o abatere disciplinară în sensul art. 271 lit. s) din legea criticată. Este adevărat că noua reglementare nu mai stabilește ca abatere disciplinară orice încălcare a deciziilor Curții Constituționale, ci numai pe acelea care sunt făcute cu rea-credință sau gravă neglijență.

334. Aceleași aspecte trebuie reliefate și în privința deciziilor ÎCCJ pronunțate în soluționarea recursurilor în interesul legii și a cererilor pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea unei chestiuni de drept (atât în materie civilă, cât și în materie penală), acestea fiind obligatorii pentru instanțele judecătorești [art. 517 alin. (4) și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, respectiv art. 474 alin. (4) și art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală]. Astfel, noua reglementare nu mai stabilește ca abatere disciplinară orice încălcare a acestor decizii ale ÎCCJ, ci numai pe acelea care sunt făcute cu rea-credință sau gravă neglijență.

335. Curtea mai observă că, potrivit art. 52 alin. (3) din Constituție, „Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea magistraților care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență“. Cu alte cuvinte, în privința abaterilor disciplinare ale judecătorilor, legiuitorul a corelat art. 126 alin. (3) și art. 147 alin. (4) din Constituție cu art. 52 alin. (3) din Constituție, rezultând că, fără a fi afectat caracterul obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale sau ale ÎCCJ, răspunderea judecătorilor și procurorilor se angajează în condițiile art. 52 alin. (3) din Constituție, condiții care angajează, la rândul lor, și răspunderea statului pentru erori judiciare.

336. În consecință, art. 271 din legea supusă controlului prevede în continuare că nerespectarea deciziilor Curții Constituționale sau a celor ale ÎCCJ pronunțate în soluționarea recursurilor în interesul legii și a cererilor pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea unei chestiuni de drept constituie abatere disciplinară atunci când judecătorul/procurorul își exercită funcția cu rea-credință sau gravă neglijență. (...) ¹”

---

¹ DECIZIA nr. 520 din 9 noiembrie 2022 referitoare la obiecțiile de neconstituționalitate privind Legea privind statutul judecătorilor și procurorilor, în ansamblul său, și ale dispozițiilor art. 17 alin. (5), art. 21 alin. (4), art. 22, art. 25, art. 26 alin. (1), art. 33 alin. (1), art. 43 alin. (2), art. 45 alin. (1), art. 59 alin. (3) și (4), art. 63 alin. (1), art. 75 alin. (5), art. 88 alin. (2), art. 89, art. 114, art. 115, art. 117 alin. (6), art. 121 alin. (4), art. 128, art. 132, art. 133, art. 135, art. 139-141, art. 143 alin. (2), art. 145-149, art. 150, art. 160 alin. (6), art. 167, art. 169 alin. (8), art. 172 alin. (8), art. 188 alin. (4), art. 206, art. 228 alin. (5)-(7), art. 234 alin. (2), art. 235 alin. (2), art. 269 alin. (16),

În plus față de aspectele anterior semnalate, menționăm că, potrivit alin.(2) și alin.(3) ale art.268 din *Legea nr.303/2022*, se prevede că răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea judecătorilor și procurorilor care, chiar dacă nu mai sunt în funcție, și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență, conform definiției acestora de la art.272, iar, în lipsa relei-credințe sau a gravei neglijențe, judecătorii și procurorii nu răspund pentru soluțiile pronunțate.

Astfel, în măsura în care judecătorii și procurorii nu răspund pentru erorile judiciare comise fără rea-credință sau gravă neglijență, exercitarea de către Ministerul Finanțelor a acțiunii în regres, în lipsa hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii sau a unui alt înscris circumstanțiat prin lege, prin care s-a constatat că eroarea judiciară este urmarea exercitării funcției de către judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență, ar atrage riscul ca o asemenea acțiune să fie declarată inadmisibilă și, totodată, ministerul să fie obligat la plata cheltuielilor de judecată și altor eventuale pretenții ale magistraților.

2. În ceea ce privește art. I pct.3 din inițiativa legislativă, referitor la adoptarea unei soluții potrivit căreia hotărârea adoptată de secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-a constatat faptul că eroarea judiciară este urmarea exercitării funcției de către judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență constituie temei al răspunderii disciplinare, arătăm faptul că răspunderea disciplinară și răspunderea patrimonială sunt distincte, având temeiuri, scopuri și consecințe diferite în dreptul muncii, chiar dacă ambele pot decurge din aceeași faptă a salariatului.

Ipoteza în care răspunderea disciplinară și răspunderea patrimonială pot fi angajate pentru comiterea uneia și aceleași fapte ilicite este, așadar, subînțeleasă de prevederile *Legii nr. 303/2022*, însă procedura de angajare a răspunderii disciplinare a magistratului este reglementată distinct de *Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare*, soluția propusă de inițiatori fiind de natură să consacre aprioric răspunderea disciplinară a magistratului, fără derularea procedurii de angajare a răspunderii disciplinare reglementate de legea

---

art. 271, art. 273 alin. (1) lit. c) și d), art. 275 alin. (1), (3) și (6), art. 277 alin. (6), art. 278 alin. (2), art. 279, art. 283, art. 284 alin. (5), art. 289 alin. (2), art. 290 din aceeași lege și ale anexei nr. 1 pct. B art. 2 lit. b) la aceasta

anterior menționată, care consacră o serie de drepturi și garanții procedurale ale magistratului.

3. Cât privește majorarea termenului de prescripție pentru exercitarea acțiunii în regres (art. I pct. 4 din inițiativa legislativă), mecanismul juridic propus de către inițiatori este de natură să conducă la afectarea independenței magistratului în exercitarea funcției.

Astfel, majorarea excesivă a termenului de prescripție este de natură a afecta echilibrul între *asigurarea independenței justiției* (un principiu fundamental al statului de drept) și *tragerea la răspundere a magistraților*.

Termenul actual pentru exercitarea acțiunii în regres are o durată rezonabilă (1 an), durata acestuia fiind stabilită de legiuitor pentru eliminarea incertitudinii care afectează stabilitatea raporturilor de serviciu ale magistraților, având în vedere garanțiile de independență recunoscute judecătorilor și procurorilor, scopul reglementării fiind acela de a se permite stabilirea cu operativitate a faptelor imputate magistraților.

Semnalăm că, prin rapoartele sale din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și a celor anuale privind statul de drept, Comisia Europeană a monitorizat constant cadrul juridic din România privind răspunderea disciplinară, precum și răspunderea patrimonială a magistraților și, implicit, acțiunea în regres a statului. Aceasta a fost o preocupare centrală a Comisiei și o recomandare recurentă pentru autoritățile române.

Astfel, Comisia a subliniat necesitatea stabilirii unui cadru normativ clar și eficient, iar criteriile pentru declanșarea acțiunii în regres sunt să fie clare și obiective, pentru a evita presiunile asupra judecătorilor și procurorilor.

Prin Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (Strasbourg, 22.11.2022 COM (2022) 664 final), Comisia a reținut că „*Legile revizuite ale justiției au reformat regimul de răspundere civilă pentru judecători și procurori, abordând o problemă de lungă durată identificată în rapoartele MCV, în rapoartele privind statul de drept, precum și în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. Noua lege privind statutul magistraților prevede că, atunci când un reclamant depune o cerere de despăgubire pentru o eroare judiciară, Ministerul Finanțelor îi comunică acest lucru imediat magistratului în cauză, care poate formula o cerere de intervenție în prima procedură împotriva statului. De asemenea, Ministerul Finanțelor poate introduce o*

acțiune în regres împotriva magistratului numai în cazul în care secția corespunzătoare a CSM constată că eroarea judiciară este urmarea exercitării funcției de către magistrat cu rea-credință sau gravă neglijență, pe baza unui raport întocmit de Inspecția Judiciară. Anterior, ministerul putea introduce acțiunea indiferent de concluziile raportului Inspecției Judiciare.

De asemenea, au fost instituite mai multe garanții în ceea ce privește răspunderea disciplinară a magistraților. Pe fond, abaterile disciplinare care au generat preocupări cu privire la independența sistemului judiciar și la supremația dreptului UE au fost eliminate. În același timp, extinderea unei alte abateri disciplinare pentru a acoperi exprimarea opiniilor politice nu numai în exercitarea atribuțiilor, ci și, la un nivel mai general, exprimarea unor astfel de opinii în public, va trebui monitorizată pentru a se asigura că nu limitează în mod nejustificat libertatea de exprimare a magistraților. În ceea ce privește aspectele procedurale, deciziile disciplinare ale secțiilor CSM trebuie acum motivate și notificate fără întârziere magistratului în cauză. Legea prevede, de asemenea, radierea sancțiunilor disciplinare în termen de trei ani de la data executării, dacă magistratului nu i se aplică o nouă sancțiune disciplinară în acest termen”. - pag. 45 din Raport².

De asemenea, în Raportul din 2023 privind statul de drept (Capitolul consacrat situației statului de drept din România), Comisia a reținut că „s-au adăugat garanții procedurale în regimurile de răspundere civilă și disciplinară pentru magistrați” - pag. 7 din Raport. „Mai precis, în temeiul articolelor 268-269 din Legea nr. 303/2022, magistratul în cauză este informat imediat și poate interveni în acțiunile în despăgubire împotriva statului pentru presupuse erori judiciare. În plus, Ministerul Finanțelor nu mai are putere discreționară de a introduce o acțiune în regres împotriva magistratului, ci poate face acest lucru numai în cazul în care secția relevantă a CSM constată că eroarea judiciară a implicat rea-credință sau neglijență gravă, pe baza unui raport întocmit de Inspecția Judiciară”. - nota nr. 25, pag. 7 din Raport)

Amintim, în final, că cele trei legi „ale justiției” au făcut obiectul analizei Comisiei Europene atât în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare (MCV), cât și în cadrul P.N.N.R. Jalonul 423 - Intrarea în vigoare a „legilor justiției”.

---

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022DC0664>

În acest context, reprezentanții Comisiei Europene au precizat că în condițiile în care noile legi au fost adoptate, iar nota explicativă însoțitoare a acestora (*Cover Note*) a fost transmisă, autoritățile române trebuie să informeze în cel mai scurt timp orice modificare a actelor normative care fac obiectul jalonului aflat în analiză, chiar dacă modificarea poate apărea autorităților naționale ca fiind nesemnificativă.

De asemenea, în recentul Raportul din 2024 privind statut de drept, Comisia Europeană a reținut că „*au fost luate măsuri pentru finalizarea procesului inițiat în vederea luării în considerare a recomandărilor Comisiei de la Veneția privind „Legile Justiției”, accentul punându-se în prezent pe punerea în aplicare*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Ilie Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului